

Національний технічний університет
України "Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського"

Інститут спеціального зв'язку та захисту
інформації КПІ ім. Ігоря Сікорського
Спеціальна кафедра № 4

МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖСПЕЦЗВ'ЯЗКУ Робоча програма навчальної дисципліни (силабус)

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>12 Інформаційні технології</i>
Спеціальність	<i>122 Комп'ютерні науки</i>
Освітньо-професійна програма	<i>Комп'ютерні системи і технології спеціального зв'язку</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>Очна (Денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>IV рік підготовки, весінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік /Модульна контрольна робота</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лекції та семінарські заняття: к. філос. н., доцент, Віктор ГОРЛИНСЬКИЙ, контактні дані: gvv1004@gmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>Google Classroom</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Силабус освітнього компонента “Морально-психологічне забезпечення підрозділів Держспецзв’язку” складено відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів “Комп’ютерні системи і технології спеціального зв’язку” спеціальності 122 – Комп’ютерна наука.

Метою навчальної дисципліни є підсилення у курсантів наступних компетентностей: (ЗК 1) Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; (ЗК 2) Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; (ЗК 7) Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; (ЗК 11) Здатність приймати обґрунтовані рішення; (ЗК 13) Здатність діяти на основі етичних міркувань; (ЗК 14) Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; (ЗК 15) Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Предметом навчальної дисципліни є система психолого-педагогічних знань, принципи, закономірності, методи і методики, що спрямовані на формування психолого-педагогічних компетентностей і методичних здатностей майбутніх фахівців до організації і проведення заходів з морально-психологічного забезпечення застосування підрозділів Держспецзв’язку за призначенням.

Програмні результати навчання, на підсилення та покращення яких спрямована дисципліна: (ПР 22) Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

2. Пререквізити та постреквізити навчальної дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Успішне вирішення завдань навчальної дисципліни базується на засвоєні курсантами знань та умінь, сформованих у них, в результаті вивчення таких навчальних дисциплін: “Історія України”, “Правознавство”, “Міжнародна безпека та євроатлантична інтеграція України”, “Педагогіка і психологія військових колективів”.

3. Зміст навчальної дисципліни

Семестр 8-й

Семестровий (кредитний) модуль Морально-психологічне забезпечення підрозділів Держспецзв’язку.

Розділ 1. Загальні засади теорії та практики морально-психологічного забезпечення професійної діяльності підрозділів Держспецзв’язку.

Тема 1. Наукові та правові засади морально-психологічного забезпечення професійної діяльності й військової служби.

Тема 2. Система морально-психологічного забезпечення підготовки і застосування підрозділів Держспецзв’язку в складі сил оборони.

Розділ 2. Складові морально-психологічного забезпечення повсякденної професійної діяльності підрозділів Держспецзв’язку.

Тема 3. Інформаційно-пропагандистське забезпечення професійної діяльності й військової служби.

Тема 4. Виховний процес як основа військово-патріотичної та культурологічної роботи.

Тема 5. Психологічне забезпечення повсякденної діяльності підрозділів Держспецзв'язку.

Тема 6. Соціально-правове забезпечення професійної діяльності військової служби.

Розділ 3. Морально-психологічне забезпечення підготовки і застосування підрозділів Держспецзв'язку за призначенням та в екстремальних умовах.

Тема 7. Морально-психологічне забезпечення підготовки і застосування підрозділів Держспецзв'язку за призначенням.

Тема 8. Морально-психологічне забезпечення професійної діяльності й військової служби в екстремальних умовах.

Тема 9. Методи і методики психологічного забезпечення професійної діяльності в екстремальних умовах.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна література:

1. Морально-психологічне забезпечення професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку /Ананьїн В. О., Горлинський В. В., Пучков О. О. Романенко В. П. Київ : ІСЗЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 305 с.

2. Психологія, виховна робота і морально-психологічне забезпечення професійної діяльності : навчальний посібник. / За ред. В. О. Ананьїна. Київ : Вид-во ІСЗЗІ НТУ України "КПІ", 2009. 351 с.

3. Щербій О. С. Психологія і морально-психологічне забезпечення професійної діяльності : курс лекцій. Київ : Вид-во ІСЗЗІ НТУ України "КПІ", 2009. 310 с.

4. Методичні вказівки до організації самостійної роботи курсантів з навчальної дисципліни "Морально-психологічне забезпечення професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку" [Електронний ресурс] / Уклад. В.В. Горлинський, В.О. Ананьїн. Київ: ІСЗЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 63 с.

Додаткова література:

1. Актуальні дослідження сучасній вітчизняній екстремальній та кризовій психології: монографія / за заг. ред. В. П. Садкового, Тімченка О. В. Харків : НУЦЗУ ФОП Мезіна В. В., 2017. 512 с.

2. Алещенко В. І. Психологічне забезпечення миротворчої діяльності військовослужбовців Збройних Сил України : монографія. Харків, ХУПС. 2008. 238 с.

3. Виховна робота у Збройних Силах України: підруч. /А. О. Кобзар, О. В. Копаниця, В. М. Грицюк та ін.; за заг. ред. Б. П. Андресюка. Чернівці : Місто, 2011. 408 с.

4. Кодекс добросовісної поведінки та професійної етики військових посадових осіб, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави в Міністерстві оборони України та Збройних силах України. 15 березня 2017 р. URL: <https://www.mil.gov.ua/content/corruption/Codexs.pdf> (дата звернення 20.02. 2021).

5. Корольчук М. С., Крайнюк В. М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Ніка - Центр, 2006. 580 с.

6. Методичні рекомендації з інтеграції гендерних підходів у систему підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони України. URL: https://www.naiiu.kiev.ua/images/news/img/2021/05/rekom_gender.pdf (дата звернення 14.11.2021).

7. Морально-психологічне забезпечення у Збройних Силах України: Підручник: у 2 ч. Ч.1. / колектив авторів; за заг. ред.. В. В. Стасюка. Київ : НУОУ, 2012. 682 с. URL:

<https://dovidnykmpz.info/wp-content/uploads/2018/06/%D0%9F%D0%86%D0%94%D0%A0%D0%A3%D0%A7%D0%9D%D0%98%D0%9A-%D0%9C%D0%9F%D0%97-%D1%83-%D0%97%D0%A1%D0%A3.pdf>

(дата звернення 14.11.2021).

8. Морально-психологічне забезпечення діяльності військ (сил) / Навчальний посібник / за заг. ред. В.І.Алещенко. Київ : НАОУ, 2007 196 с.

9. Морально-психологічний стан військового підрозділу: оцінка та прогнозування : навч. посіб. / П. П. Криворучко, О. Ф. Хміляр, Р. А. Шпак, С. В. Василенко. Київ : Молода нація, 2005. 63 с.

10. Організація психологічної підготовки особового складу підрозділів Сухопутних військ: Навч.-метод. Посіб. / За ред. Г.П. Воробйова. Львів: АСВ, 2012. 430 с.

11. Організація інформаційно-пропагандистського забезпечення особового складу Збройних Сил України: Начальний посібник / В. В. Зонь, С. О. Кубіцький., В. Г. Слонімський., М. В. Великожон. Київ : “Київський університет”, 2007. 225 с.

12. Психологічне забезпечення професійної діяльності: курс лекцій / Упорядник: С. М. Кучеренко. Харків : НУЦЗУ, 2016. 83 с.

13. Путівник гендерної інтеграції у збройних силах України Формування гендерної компетентності військового професіонала / Укладачі: В. Арнаутова, В. Лукічов, Т. Нікітюк. 2020 р. Організація з безпеки і співробітництва в Європі. 228 с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/4/8/479044.pdf> (дата звернення 14.11.2021).

14. Соціальні комунікації для фахівців сектору безпеки і оборони: підручник / Л. Ф. Компанцева. Київ : НА СБУ, 2016. 578 с.

15. Інформаційно-аналітичні матеріали щодо забезпечення морально-психологічного стану військовослужбовців під час проведення бойових дій з врахуванням досвіду антитерористичної операції. Київ : Вид-во ВІТІ ДУТ, 2014. 39 с.

16. Закон України “Про Державну службу спеціального зв’язку та захисту інформації України” від 23.02.2006 р. № 3475-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3475-15#Text>. (дата звернення 20.02.2021).

17. Воєнна доктрина, затверджена Указом Президента України від 24 вересня 2015 року № 555/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555/2015#Text> (дата звернення 20.02.2021).

18. Стратегія національної безпеки України “Безпека людини – безпека країни”, затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020/print> (дата звернення 14.11.2021).

19. Стратегія національно-патріотичного виховання затверджена Указом Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019/print> (дата звернення 14.11.2021).

20. Про затвердження Порядку здійснення психологічного забезпечення службової діяльності в Державній службі спеціального зв’язку та захисту інформації України та Переліку психологічних протипоказань, наявність яких унеможливує проходження військової служби за контрактом (навчання). Наказ № 683 Адміністрації Держспецзв’язку від 02.11.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1533-16#Text> (дата звернення 20.02.2021).

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Навчальний процес за даною навчальною дисципліною складається з лекцій, семінарських занять, що проводяться за розкладом, підготовки реферату (ІСЗ), системної самостійної роботи, модульної контрольної роботи за 1–3 змістовними модулями,

рубіжного контролю, залікової контрольної роботи, а також проведення індивідуальних і групових консультацій за графіком консультацій.

Якість навчання забезпечується шляхом постановки і розв'язання проблемних питань на семінарських заняттях, застосуванням активних форм навчання. Керівництво самостійною роботою відбувається шляхом визначення завдань і рекомендацій для самостійного відпрацювання навчального матеріалу та систематичним контролем викладача за ходом відпрацювання навчальних завдань.

У випадку запровадження обмежувальних заходів, що унеможливають організацію і здійснення освітнього процесу в навчальних приміщеннях у складі груп, проведення навчальних занять з даного кредитного модуля можна здійснювати віддалено з використанням технологій дистанційного навчання.

Навчальна література, зазначена в пункті 4 цієї робочої програми кредитного модуля, є відкритою, не містить відомостей з обмеженим доступом і може бути оприлюднена з використанням технологій дистанційного навчання, а сама програма не потребує коригування у випадку проведення навчальних занять у дистанційному режимі.

Структура кредитного модуля

Номери, назви розділів, тем і питання навчальних занять, посилання на літературу		Кількість годин				
		Всього	у тому числі			
			Лекції	Практ. (семін.) заняття	Лаб. зан. (комп. практ.)	СР
Розділ 1. Загальні засади теорії та практики морально-психологічного забезпечення професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку						
Тема 1	Загальні засади морально-психологічного забезпечення професійної діяльності й військової служби	5	2	2		1
Заняття 1/1	Науково-теоретичні та правові основи морально-психологічного забезпечення професійної діяльності. 1. Предмет, мета, завдання і зміст навчальної дисципліни. 2. Наукові та правові основи морально-психологічного забезпечення професійної діяльності. 3. Гендерні засади морально-психологічного забезпечення військової служби. Основна література: [1–4]	2	2			
Заняття 1/2	Загальні засади морально-психологічного забезпечення професійної діяльності військових підрозділів. 1. Предмет, мета, завдання і структура навчальної дисципліни. 2. Методологічні та теоретичні засади організації морально-психологічного забезпечення професійної діяльності. 3. Психолого-педагогічні основи морально-психологічного забезпечення професійної діяльності. 4. Правові засади морально-психологічного забезпечення професійної діяльності.	3		2		1

	5. Гендерна складова морально-психологічного забезпечення професійної діяльності. 6. Значущість опанування компетентностями з навчальної дисципліни у професійної діяльності. Основна література: [1–4]					
Тема 2	Система морально-психологічного забезпечення підготовки і застосування підрозділів Держспецзв'язку в складі сил оборони	5	2	2		1
Заняття 2/1	Системні та організаційні засади морально-психологічного забезпечення підготовки і застосування підрозділів Держспецзв'язку. 1. Сутність, мета і завдання системи морально-психологічного забезпечення сил оборони. 2. Загальна характеристика поняття “морально-психологічний стан” як предмету морально-психологічного забезпечення. 3. Фактори, оціночні компоненти і критерії оцінювання морально-психологічного стану особового складу підрозділу. Основна література: [1–4]	2	2			
Заняття 2/2	Система морально-психологічного забезпечення професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку: сутність, зміст і завдання. 1. Сутність, мета, структурний зміст і принципи морально-психологічного забезпечення. 2. Основні складові, напрями і завдання морально-психологічного забезпечення. 3. Функції морально-психологічного забезпечення. 4. Сутність і зміст морально-психологічного стану як предмету і показника морально-психологічного забезпечення. 5. Фактори формування і критерії оцінювання морально-психологічного стану особового складу. 6. Методи і методики вивчення морально-психологічного стану військовослужбовців. Основна література: [1–4]	3		2		1
Разом за розділом 1		10	4	4		2
Розділ 2. Складові морально-психологічного забезпечення повсякденної професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку						
Тема 3	Інформаційно-пропагандистське забезпечення професійної діяльності й військової служби	5	2	2		1
Заняття 3/1	Провідні напрями і завдання інформаційно-пропагандистського забезпечення підрозділів Держспецзв'язку. 1. Сутність, зміст і функції інформаційно-пропагандистського забезпечення професійної діяльності. 2. Організація та методика внутрішньо-	2	2			

	<p>комунікаційної роботи та інформаційного супроводу.</p> <p>3. Попередження та протидія негативному інформаційно-психологічному впливу на свідомість військовослужбовців.</p> <p>Основна література: [1–4]</p>					
Заняття 3/2	<p>Інформаційно-пропагандистське забезпечення і захист особового складу від негативного інформаційно-психологічного впливу.</p> <p>1. Інформаційно-пропагандистське забезпечення, його сутність, загальні цілі та функції.</p> <p>2. Напрямки, засоби і завдання інформаційно-пропагандистського забезпечення.</p> <p>3. Зміст, завдання, організація і методика внутрішньо-комунікаційної роботи з особовим складом.</p> <p>4. Гендерно-чутливі комунікації у військовому середовищі та їх врахування у морально-психологічному забезпеченні професійній діяльності.</p> <p>5. Інформаційний супровід під час підготовки та застосування Держспецзв'язку в складі сил оборони: цілі, напрямки, методи, методики і засоби.</p> <p>6. Форми і методи попередження та протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на свідомість військовослужбовців.</p> <p>Основна література: [1–4]</p>	3		2		1
Тема 4	Виховний процес як основа військово-патріотичної та культурологічної роботи.	5	2	2		1
Заняття 4/1	<p>Виховання військовослужбовців, військово-патріотична та культурологічна робота.</p> <p>1. Поняття, цілі, напрями і форми виховання військовослужбовців.</p> <p>2. Зміст і організація військово-патріотичної та культурологічної роботи.</p> <p>3. Виховання гендерної культури військовослужбовців.</p> <p>Основна література: [1–4]</p>	2	2			
Заняття 4/2	<p>Зміст і організація військово-патріотичної та культурологічної роботи у підрозділах Держспецзв'язку.</p> <p>1. Мета, цілі, напрями, складові та функції виховної роботи з військовослужбовцями.</p> <p>2. Методи, методики і форми культурно-виховної та просвітницької роботи у підрозділі.</p> <p>3. Організаційно-правові засади, завдання і форми здійснення національно-патріотичного виховання.</p> <p>4. Зміст, завдання і організація військово-патріотичної роботи з особовим складом.</p> <p>5. Сутність, мета, завдання, методи і засоби</p>	3		2		1

	<p>культурологічної роботи.</p> <p>6. Гендерна культура військової служби і професійної діяльності: сутність, зміст, принципи і засоби формування.</p> <p>Основна література: [1–4]</p>					
Тема 5	Психологічне забезпечення повсякденної діяльності підрозділів Держспецзв'язку	5	2	2		1
Заняття 5/1	<p>Мета, зміст і завдання психологічного забезпечення повсякденної професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку.</p> <p>1. Сутність, принципи, зміст і функції психологічного забезпечення професійної діяльності.</p> <p>2. Психологічна підготовка як основна форма психологічного забезпечення повсякденної діяльності.</p> <p>3. Психологічне супроводження в умовах повсякденної професійної діяльності.</p> <p>Основна література: [1–4]</p>	2	2			
Заняття 5/2	<p>Психологічне забезпечення повсякденної професійної діяльності особового складу: мета, принципи, методи, зміст і функції.</p> <p>1. Мета, принципи, методи, складові, завдання і функції психологічного забезпечення професійної діяльності.</p> <p>2. Психологічна підготовка як основна форма психологічного забезпечення повсякденної діяльності: сутність, організаційні засади і форми проведення.</p> <p>3. Основні напрямки, умови і методи ефективної реалізації психологічної підготовки.</p> <p>4. Мета, складові та етапи психологічного супроводження повсякденної професійної діяльності.</p> <p>5. Особливості, завдання, заходи і форми психологічного супроводження несення служби озброєним добовим нарядом.</p> <p>6. Врахування гендерних засад психології у забезпеченні повсякденної професійної діяльності військового колективу.</p> <p>Основна література: [1–4]</p>	3		2		1
Тема 6	Соціально-правове забезпечення професійної діяльності й військової служби	5	2	2		1
Заняття 6/1	<p>Завдання, зміст і методи соціально-правового забезпечення професійної діяльності особового складу підрозділу.</p> <p>1. Сутність, зміст і функції соціально-правового забезпечення діяльності підрозділів Держспецзв'язку.</p> <p>2. Морально-психологічне забезпечення військової дисципліни і внутрішньої служби.</p>	2	2			

	3. Міжнародні та національні правові засади забезпечення гендерної рівності в секторі безпеки і оборони України. Основна література: [1–4]					
Заняття 6/2	Зміст і організація соціально-правового забезпечення діяльності підрозділів Держспецзв'язку. 1. Мета, правові засади, завдання і організація соціально-правового забезпечення професійної діяльності. 2. Соціальний і правовий захист особового складу Держспецзв'язку: мета, правові засади, гарантії та функції. 3. Завдання, зміст і принципи морально-психологічного забезпечення військової дисципліни і внутрішньої служби. 4. Напрямки, форми, методи і функції роботи з підтримання дисципліни. 5. Морально-психологічного забезпечення внутрішньої служби. 6. Забезпечення гендерної рівності в секторі безпеки і оборони України: міжнародні та національні правові засади. Основна література: [1–4]	3		2		1
Разом за розділом 2		20	8	8		4
Розділ 3. Морально-психологічне забезпечення підготовки і застосування підрозділів Держспецзв'язку за призначенням та в екстремальних умовах						
Тема 7	Морально-психологічне забезпечення підготовки і застосування підрозділів Держспецзв'язку за призначенням	4,5	2	2		0,5
Заняття 7/1	Особливості морально-психологічного забезпечення підготовки і застосування підрозділів Держспецзв'язку за призначенням. 1. Завдання і особливості морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування підрозділів Держспецзв'язку. 2. Особливості психологічного супроводження особового складу під час застосування підрозділів за призначенням. 3. Психогенні втрати особового складу в умовах виконання завдань за призначенням. Основна література: [1–4]	2	2			
Заняття 7/2	Сутність і зміст морально-психологічного забезпечення підготовки і застосування підрозділів Держспецзв'язку за призначенням. 1. Сутність, складові й завдання морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування підрозділів Держспецзв'язку. 2. Особливості та завдання психологічного забезпечення під час підготовки та застосування підрозділів Держспецзв'язку в складі сил	2,5		2		0,5

	<p>оборони.</p> <p>3. Особливості психологічної підготовки особового складу під час підготовки та застосування підрозділів за призначенням</p> <p>4. Сутність, мета, і зміст психологічного супроводження особового складу під час застосування підрозділів за призначенням.</p> <p>5. Принципи, завдання, зміст і напрямки психологічної допомоги та реабілітації психотравмованих військовослужбовців під час застосування за призначенням.</p> <p>6. Психогенні втрати особового складу в умовах виконання завдань за призначенням: причини виникнення, класифікація та особливості прогнозування.</p> <p>Основна література: [1–4]</p>					
Тема 8	Морально-психологічне забезпечення професійної діяльності й військової служби в екстремальних умовах	5	2	2		1
Заняття 8/1	<p>Сутність і зміст морально-психологічного забезпечення підрозділів Держспецзв'язку в екстремальних умовах.</p> <p>1. Сутність, мета і завдання морально-психологічного забезпечення професійної діяльності підрозділу Держспецзв'язку в екстремальних умовах.</p> <p>2. Зміст і напрями морально-психологічного забезпечення професійної діяльності в екстремальних умовах.</p> <p>Основна література: [1–4]</p>	2	2			
Заняття 8/2	Модульна контрольна робота	3		2		1
Тема 9	Методи і методики психологічного забезпечення професійної діяльності в екстремальних умовах	2,5	2			0,5
Заняття 9/1	<p>Психологічне забезпечення професійної діяльності особового складу підрозділу в екстремальних умовах: форми, методи і методики.</p> <p>1. Розлади психіки, що виникають в наслідок екстремальних ситуацій.</p> <p>2. Теоретичні концепції психодіагностики посттравматичного стресового розладу.</p> <p>3. Критерії діагностики та основні симптоми посттравматичного стресового розладу та психічної дезадаптації у ветеранів бойових дій.</p> <p>4. Методи і методики психодіагностики посттравматичного стресового розладу.</p> <p>5. Принципи, етапи і методи надання психологічної допомоги.</p> <p>6. Форми і методи екстреної психологічної</p>	2,5	2			0,5

	допомоги військовослужбовцям в екстремальних умовах. Основна література: [1–4]					
Разом за розділом 3		12	6	4		2
Реферат		10				10
Залік		8		2		6
Всього годин		60	18	18		24

6. Самостійна робота курсанта

Головними видами самостійної роботи курсантів є: самостійна підготовка до аудиторних занять та самостійна підготовка до заліку.

Доцільно час самостійної підготовки для поглибленого вивчення та закріплення навчального матеріалу розподілити наступним чином:

№ з/п	Назва теми та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, посилання на літературу)	Кількість годин СР
1	<i>Тема 1. Науково-теоретичні та організаційно-правові основи морально-психологічного забезпечення професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку. 1. Значущість опанування компетентностями з навчальної дисципліни у професійної діяльності керівника (командира) підрозділу. Основна література: [1–4].</i>	1
2	<i>Тема 2. Система морально-психологічного забезпечення підготовки і застосування підрозділів Держспецзв'язку в складі сил оборони. 1. Методи і методики вивчення морально-психологічного стану військовослужбовців. Основна література: [1–4].</i>	1
3	<i>Тема 3. Інформаційно-пропагандистське забезпечення професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку. 1. Форми і методи попередження та протидії негативному інформаційно-психологічного впливу на свідомість військовослужбовців. Основна література: [1–4].</i>	1
4	<i>Тема 4. Виховний процес як провідний напрям військово-патріотичної та культурологічної роботи з особовим складом підрозділу Держспецзв'язку. 1. Гендерна культура військової служби і професійної діяльності: сутність, зміст, принципи і засоби формування. Основна література: [1–4].</i>	1
5	<i>Тема 5. Психологічне забезпечення повсякденної професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку. 1. Особливості, завдання, заходи і форми психологічного супроводження несення служби озброєним добовим нарядом. Основна література: [1–4].</i>	1
6	<i>Тема 6. Соціально-правове забезпечення діяльності підрозділів Держспецзв'язку. 1. Морально-психологічного забезпечення внутрішньої служби.</i>	1

	<i>Основна література: [1–4].</i>	
7	<i>Тема 7. Морально-психологічне забезпечення підготовки і застосування підрозділів Держспецзв'язку за призначенням. 1. Психогенні втрати особового складу в умовах виконання завдань за призначенням: причини виникнення, класифікація та особливості прогнозування. Основна література: [1–4].</i>	0,5
8	<i>Тема 8. Морально-психологічне забезпечення підрозділів Держспецзв'язку в екстремальних умовах. 1. Особливості психологічного забезпечення професійної діяльності в екстремальних умовах. Основна література: [1–4].</i>	1
9	<i>Тема 9. Методи і методика психологічного забезпечення професійної діяльності особового складу підрозділу в екстремальних умовах. 1. Форми і методи екстреної психологічної допомоги військовослужбовцям в екстремальних умовах. Основна література: [1–4].</i>	0,5
10	<i>Реферат</i>	10
11	<i>Підготовка до заліку</i>	6
Всього годин		24

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять

Відвідування курсантами лекційних і семінарських занять є обов'язковим. Відсутність курсанта на занятті можлива за поважною причиною, про що робиться помітка в журналі відвідування занять.

Правила поведінки на заняттях

Під час аудиторної роботи курсанта на лекції необхідно уважно слухати викладача, осмислювати, узагальнювати теоретичні положення лекції і конспектувати матеріал у власному конспекті з навчальної дисципліни, не порушуючи етичних норм і вимог дисципліни поведінки на заняттях. Всі питання, стосовно змісту матеріалу і методикелекції, можна задавати викладачеві наприкінці заняття. При застосуванні дистанційної форми навчання лекції і семінарські заняття можуть проводитись з використанням платформ *Google classroom, Google meet, Zoom, Cisco Webex Meetings*. Під час роботи над матеріалами тексту і презентації лекції у віртуальному середовищі, курсант повинен ознайомитись з темою, метою і планом лекції, рекомендованою літературою, основними поняттями і категоріальним апаратом і змістом теми та законспектувати навчальний матеріал.

Під час самостійної роботи необхідно доповнювати конспекти та розкривати складні питання, що не були з'ясовані протягом лекції, використовуючи рекомендовані по темі навчальні посібники та словники. Для успішного самостійного опрацювання та засвоєння навчального матеріалу, курсантам пропонуються такі види роботи: читати та конспектувати рекомендовані першоджерела, тексти та статті за професійно-орієнтованою тематикою; складати конспекти та ставити творчі запитання до прочитаних текстів; писати короткі анотації до наукових джерел; готувати презентації до семінарських занять; писати і захищати реферати та виконувати завдання з формування навичок творчої та дослідницької діяльності.

Семінарське заняття, незалежно від форми проведення і середовища, передбачає розгорнуте обговорення питань плану семінару методами дискусії або конференції і містить виступи курсантів з підготовленими короткими доповідями і рефератами з послідовним обговоренням. На кожному семінарському занятті викладачем оцінюються підготовлені курсантами реферати і виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію, а також проводиться письмовий експрес-контроль засвоєння теми.

Мультимедійна презентація виступу на семінарському занятті дозволяє передавати інформацію у візуалізованому, схематичному вигляді, що підвищує її цінність, можливості розуміння і засвоєння начального матеріалу, особливо при змішаному або віддаленому режимі навчання. Навчальна презентація розробляється згідно з підпитанням теми семінарського заняття, бути інтерактивною, передбачати зворотній зв'язок з аудиторією.

Презентації для підтримки виступу на семінарському занятті мають бути спрямованими на розкриття основних теоретичних положень теми виступу, містити оптимум наукового тексту у структурованому вигляді, що містить на одному слайді від 3 до 7 окремих положень та мінімум візуалізованих матеріалів. Доповнююча текстова інформація, що спрямована на обґрунтування, презентованих теоретичних положень, має бути озвучена доповідачем, протягом від 7 до 10 хв.

Правила захисту індивідуальних завдань

Опанування навчальною дисципліною передбачає, виконання індивідуального семестрового завдання (ІСЗ) – підготовку кожним курсантом реферату на обрану та узгоджену з викладачем тему. Результати виконання ІСЗ курсантів оцінюються під час їх виступу на семінарських заняттях або в процесі співбесіди з викладачем.

Реферат – це дослідження, огляд наукових і правових джерел, спрямований на вивчення, аналіз і узагальнення ідеї, викладених у наукових працях з визначеної проблеми. Загальний обсяг реферату має становити 16–20 рукописних (надрукованих) аркушів, оформлених як наукова робота. Структурно реферат складається з титульного аркушу, змісту, вступу, двох, трьох питань, висновків, списку використаної літератури.

Автор реферату має підготуватися до виступу на семінарі, щоб на вимогу викладача протягом 5–10 хвилин викласти суть проблеми, що розглядається в рефераті. Для кращого захисту реферату пропонується застосовувати наукову мультимедійну презентацію. Оформлений згідно з вимогами, які пред'являються до наукових робіт, реферат оцінюється викладачем.

Загальними вимогами до реферату є:

- чіткість та логічна послідовність викладення матеріалу;
- переконливість аргументації;
- стислість і точність формулювань, які виключають можливість неоднозначного тлумачення;
- конкретність викладення результатів дослідження;
- наукова обґрунтованість висновків;
- академічна доброчесність;
- зв'язок з майбутньою професійною діяльністю.

Підготовка до написання рефератів починається зі складання бібліографії – списку використаної літератури (не менш десяти назв першоджерел, монографій, наукових статей, законодавчих актів) та її опрацювання.

У вступі розкривається важливість та актуальність проблеми, стан її висвітлення у літературі, обов'язково визначаються мета та завдання реферату.

В основній частині, що складається з 2–3 питань, потрібно зробити огляд літератури за темою, у логічній послідовності, аргументовано, з посиланнями на джерела,

розкрити зміст кожного питання з відповідними висновками, що узагальнюють результати аналізу його опрацювання в наукових і правових джерелах.

У загальних висновках наводять узагальнюючу оцінку одержаних результатів дослідження стосовно суті питань, що розглядалися у роботі, визначається наукова та практична цінність виконаної роботи. Наприкінці, потрібно підкреслити значущість отриманого знання для формування правової і громадянської свідомості військовослужбовця, професійній діяльності фахівця Держспецзв'язку.

Викладати матеріал слід сучасною українською мовою, короткими чіткими фразами, правильно оформлюючи науковий апарат.

Наприкінці реферату подається список використаної літератури (джерел). Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел згідно з державним стандартом: вказується прізвище автора, його ініціали, повна назва книги, місце видання та рік видання, загальна кількість сторінок; для наукових статей додається номер журналу та номери сторінок публікації.

Загальні правила цитування. Цитування повинно бути повним, допускається пропуск слів, речень, абзаців без перекручення авторського тексту. Випущений текст замінюється трьома крапками. При непрямому цитуванні (переказі) слід бути гранично точним у викладанні думок автора і давати відповідні посилання на джерело. Посилання у тексті реферату на джерело слід зазначати порядковим номером за переліком джерел, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: "... у працях [1-3]...". Якщо використовують відомості, матеріали з джерел із великою кількістю сторінок, то у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, наприклад: [1, с.3].

До оформлення реферату висуваються наступні вимоги – робота має бути надрукована з одного боку паперу формату А4. Робота набирається 14 шрифтом із полуторним інтервалом. Аркуш реферату повинен мати наступні рамки поля: ліве – 25 мм., праве – 15 мм., верхнє – 20 мм. та нижнє – 20 мм. Нумеруються всі сторінки реферату, починаючи з титулу, але на ньому номер сторінки не проставляють. Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту роботи і дорівнювати п'яти знакам (1,25 см.).

На титульному аркуші реферату зазначаються: назва інституту, кафедра, назва дисципліни, тема, прізвище, ім'я по батькові виконавця, курс, група, науковий ступень, вчене звання прізвище, ім'я, по батькові особи, що має перевірити реферат, місто та рік.

Друга сторінка має містити план реферату, що складається із вступу, двох або трьох питань та висновки. Остання сторінка містить перелік використаної літератури.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів

Курсанту за роботу в семестрі можуть бути виставлені додаткові заохочувальні гЗ (зі знаком плюс) або штрафні гШ (зі знаком мінус) бали – до 10 балів. Заохочувальні бали гЗ виставляються за: наявності повного конспекту всіх лекцій, тем самостійного вивчення і семінарських занять; роботу у науковому товаристві за тематикою дисципліни; участь у інститутській або університетській конференціях (конкурсах, семінарах); виконання завдань викладача щодо вдосконалення наочних і навчально-методичних матеріалів з навчальної дисципліни. Штрафні бали гШ нараховуються за: не відпрацювання у конспекті тем пропущених лекційних і самостійних занять; спробу використання недозволених джерел під час проведення експрес-контролю; затримку подання ІСЗ.

Політика дедлайнів та перескладань

Терміни виконання навчальних завдань і контрольні заходи, що пов'язані з проходженням навчальної програми з дисципліни і розкладом занять. Крайній термін виконання ІСЗ (реферату) – останнє семінарське заняття за розкладом. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомні життєві обставини), курсанту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого

тижня. Тематичне завдання, яке подається на перевірку з порушенням терміну виконання, оцінюється з врахуванням штрафних балів.

Умови перескладання заліку. У разі отримання курсантом незадовільної оцінки або наявності заборгованості, перескладання заліку з дисципліни допускається не більше двох разів. При другому перескладанні заліку у курсанта може приймати комісія, яка створюється завідувачем спеціальної кафедри. Оцінка, отримана курсантом у результаті другого перескладання заліку, є остаточною. Курсант, який був не допущений до складання заліку, або був допущений, але не з'явився без поважної причини на залік (коли присутність курсанта обов'язкова), або був усунений від заліку, вважається таким, що використав відповідну спробу скласти залік з дисципліни і має заборгованість.

Політика щодо академічної доброчесності

Відповідно до Закону України “Про освіту” – Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності як сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми. Списування під час контрольних (модульних) робіт та заліку заборонено (в тому числі із використанням мобільних девайсів).

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”. **Норми етичної академічної поведінки** здобувачів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”. Детальніше: <https://kpi.ua/code>

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: здійснюється в формі письмового або усного експрес-опитування та оцінки виступів за темою семінарського заняття.

Рубіжний контроль: проводиться для уточнення рейтингу курсантів, за результатами вивчення першого, другого і третього змістовних модулів, шляхом виконання модульної контрольної роботи (МКР).

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр, згідно Графіка-календаря освітнього процесу ІСЗЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського на навчальний рік, як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Умовою атестації є отримання не менш ніж 50% від кількості балів, яку курсант може отримати на час проведення атестації.

Семестровий контроль: залік, який проводиться в формі залікової контрольної роботи.

Умови допуску до семестрового контролю:

- 1) зарахування виконання семестрового індивідуального завдання – реферату;
- 2) позитивна оцінка за МКР;

Оцінювання результатів навчання курсантів здійснюється у відповідності до Методичних рекомендацій до розроблення і застосування рейтингових систем оцінювання курсантів (студентів) в ІСЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО) з навчальної дисципліни

1. Рейтинг курсанта а з дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- виконання 2 письмових експрес-контролів;
- поточний контроль на практичних і семінарських заняттях (2 усних відповіді);
- виконання модульної контрольної роботи (далі – МКР);
- виконання індивідуального семестрового завдання (далі – ІСЗ) у формі реферату.

2. Критерії нарахування балів.

2.1. Кожна експрес-контрольна робота оцінюється максимум в 10 балів:

- “відмінно” – повна, глибока, логічно струнка і обґрунтована відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 9-10 балів;
- “добре” – достатньо повна і аргументована відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями – 8 балів;
- “задовільно” – неповна і недостатньо аргументована відповідь (не менше 60% потрібної інформації) з незначними помилками – 6-7 балів;
- “незадовільно” – відповідь не відповідає вимогам на “задовільно” – 0 балів.

Тобто максимум $2 \times 10 = 20$ балів.

2.2. Максимальний бал за кожну усну відповідь на семінарських заняттях оцінюються в 15 балів:

- “відмінно” – повна, глибока, логічно струнка і обґрунтована відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 14-15 балів;
- “добре” – достатньо повна і аргументована відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями – 12-13 балів;
- “задовільно” – неповна і недостатньо аргументована відповідь (не менше 60% потрібної інформації) з незначними помилками – 9-11 балів;
- “незадовільно” – відповідь не відповідає вимогам на “задовільно” – 0 балів.

Тобто максимум $2 \times 15 = 30$ балів.

2.3. Максимальний бал за МКР оцінюється в 25 балів за такими критеріями:

- “відмінно” – повна, глибока, обґрунтована і логічна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 23-25 балів;
- “добре” – достатньо повна, аргументована відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями – 19-22 бали;
- “задовільно” – неповна, неаргументована відповідь (не менше 60% потрібної інформації) з незначними помилками – 15-18 балів;
- “незадовільно” – відповідь не відповідає вимогам на “задовільно” – 0 балів.

Тобто максимум 25 балів.

2.4. Максимальний бал за ІСЗ (реферат) оцінюється в 25 балів за такими критеріями:

- “відмінно” – творчий підхід, всебічне, глибоке, логічне, аргументоване розкриття проблеми з посиленням на наукові джерела, обґрунтуванням її значущості для майбутньої соціальної і професійної діяльності і розвитку світогляду – 23-25 балів;
- “добре” – повне, науково обґрунтоване, логічне розкриття проблеми з відображенням власної позиції – 19-22 балів;
- “задовільно” – неповне і недостатньо аргументоване розкриття проблеми з певними недоліками – 15-18 балів;
- “незадовільно” – ІСЗ не виконане, тобто ІСЗ не зараховано – 0 балів.

Тобто максимум 25 балів. Наявність позитивної оцінки за ІСЗ є однією з умов допуску до залікової контрольної роботи.

2.5. Курсанту за роботу в семестрі можуть бути виставлені додаткові заохочувальні гЗ (зі знаком плюс) або штрафні гШ (зі знаком мінус) бали – до 10 балів. Заохочувальні

бали гЗ виставляються за: наявності конспекту всіх лекцій, тем самостійного вивчення і семінарських занять; роботу у науковому товаристві за тематикою дисципліни; участь у інститутській або університетській конференціях (конкурсах, семінарах); виконання завдань викладача щодо вдосконалення наочних і навчально-методичних матеріалів з навчальної дисципліни. Штрафні бали гШ нараховуються за: не відпрацювання у конспекті тем пропущених лекційних і самостійних занять; спробу використання недозволених джерел під час проведення експрес-контролю; затримку подання ІСЗ.

RD з кредитного модуля формується як сума всіх рейтингових балів гК, а також заохочувальних гЗ та штрафних балів гШ

2.6. Залікова контрольна робота оцінюється в 100 балів її оцінка визначається як сума балів з теоретичних питань контрольного завдання гЗКР та балів індивідуального семестрового завдання гІСЗ (реферат).

Контрольне завдання ЗКР складається з трьох питань, із переліку, що наданий у робочій програмі КМ і на які, курсанту потрібно дати письмові відповіді. Максимальний бал за виконання контрольного завдання ЗКР, що складається з трьох теоретичних питань по 25 балів, оцінюється в 75 балів за такими критеріями:

– “відмінно” – повна, глибока, логічно струнка і науково обґрунтована відповідь (не менше 95% потрібної інформації) – 72-75 балів;

– “дуже добре” – повна і аргументована відповідь (не менше 85% потрібної інформації), або незначні неточності) – 64-71 бал;

– “добре” – достатньо повна і аргументована відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 57-70 балів;

– “задовільно” – неповна і недостатньо аргументована відповідь (не менше 65% потрібної інформації та деякі помилки) – 49-56 балів;

– “достатньо” – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) – 45-48 балів;

– “незадовільно”, відповідь не відповідає умовам на “достатньо” – 0 балів.

Максимальна сума вагових балів, набраних за залікову контрольну роботу, з умовою зарахування балів, отриманих за виконання реферату, складає 100 балів.

3.Рейтингова оцінка трансформується до університетської системи оцінювання згідно з таблицею 1.

Таблиця 1. Переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Рейтингова оцінка здобувача	Університетська шкала оцінок рівня здобутих компетентностей
95-100	Відмінно
85-94	Дуже добре
75-84	Добре
65-74	Задовільно
60-64	Достатньо
Менше ніж 60	Незадовільно

4. Якщо сума набраних, протягом семестру, балів менш ніж 60, курсант виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів за виконання ІСЗ та залікову контрольну роботу переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею 1.

5. Курсант, який у семестрі отримав $RD > 60$ балів, може прийняти участь у заліковій контрольній роботі.

6. Якщо здобувач виконав умови допуску до семестрового контролю у формі заліку, але набрав менше 60 балів, то результуюча оцінка виставляється за результатами залікової контрольної роботи, з урахуванням “жорсткої РСО”. При жорсткій РСО – попередній рейтинг здобувача з відповідної навчальної дисципліни (за винятком рейтингу семестрового завдання) скасовується і він отримує оцінку з урахуванням результатів

залікової контрольної роботи. Жорстка РСО формує відповідальне ставлення здобувача до виконання залікової контрольної роботи, змушує його критично оцінити рівень своєї підготовки та ретельно готуватися до заліку.

9. Додаткова інформація з навчальної дисципліни

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль

1. Визначте і розкрийте предмет, мету і зміст навчальної дисципліни “Морально-психологічне забезпечення професійній діяльності підрозділів Держспецзв’язку”.
2. Розкрийте значущість компетентностей у сфері МПЗ для майбутньої професійної діяльності фахівців спецзв’язку, захисту інформації та кібербезпеки.
3. Перелічіть і обґрунтуйте завдання дисципліни “Морально-психологічне забезпечення професійній діяльності підрозділів Держспецзв’язку”.
4. Обґрунтуйте значущість психології як науки для майбутньої професійної діяльності у сфері спецзв’язку, захисту інформації та кібербезпеки.
5. Розкрийте сутність і психологічну характеристику професійної діяльності.
6. Значущість педагогічних знань у професійній і службовій діяльності фахівця Держспецзв’язку.
7. Охарактеризуйте організаційно-правові засади морально-психологічного забезпечення професійної діяльності Сил оборони України.
8. Доведіть значущість опанування організаційно-правовими засадами морально-психологічного забезпечення професійній діяльності підрозділів Держспецзв’язку.
9. Охарактеризуйте гендерні засади морально-психологічного забезпечення професійної діяльності підрозділів Держспецзв’язку.
10. Сформулюйте визначення поняття “морально-психологічне забезпечення” професійної діяльності, обґрунтуйте його мету та розкрийте структуру.
11. Перелічіть складові, загальні завдання і напрями, морально-психологічного забезпечення професійної діяльності.
12. Розкрийте принципи і функції морально-психологічного забезпечення професійної діяльності.
13. Сформулюйте визначення поняття “морально-психологічний стан”, охарактеризуйте його структуру і зміст.
14. Яка роль належить морально-психологічному стану особового складу в морально-психологічному забезпеченні професійної діяльності.
15. Перелічіть і розкрийте складові та критерії оцінки морально-психологічному стану підрозділу.
16. Сформулюйте і охарактеризуйте визначення понять: моральна (духовна, національно-патріотична) налаштованість; емоційно-вольова налаштованість; мотиваційна готовність; функціональна психологічна готовність; фахова психологічна здатність.
17. Яка роль належить об’єктивним і суб’єктивним чинникам впливу на морально-психологічний стан особового складу підрозділу Держспецзв’язку у виконанні завдань за призначенням.
18. Доведіть значущість знання і оцінки морально-психологічного стану особового складу в морально-психологічному забезпеченні професійній діяльності підрозділів Держспецзв’язку.
19. Визначте сутність мету і напрямки інформаційно-пропагандистського забезпечення професійної діяльності.
20. Сформулюйте визначення, розкрийте зміст і функції інформаційно-пропагандистського забезпечення професійної діяльності.
21. Визначте методи, форми і засоби інформаційно-пропагандистського забезпечення.

22. Розкрийте основні завдання інформаційно-пропагандистського забезпечення під час підготовки та застосування підрозділів Держспецзв'язку у складі сил оборони.

23. Розкрийте сутність, принципи, методи, форми і види внутрішньо-комунікаційної роботи та інформаційного забезпечення діяльності особового складу підрозділів Держспецзв'язку.

24. Визначте сутність, завдання і напрямки інформаційного супроводу під час підготовки та застосування Держспецзв'язку в складі сил оборони за призначенням.

25. Охарактеризуйте мету, зміст і методику організації “аналізу проведених дій” (АПД).

26. Сформулюйте визначення поняття “негативного інформаційно-психологічного впливу” його мету, форми і можливі наслідки.

27. Розкрийте функції і завдання, щодо захисту від негативного інформаційно-психологічного впливу противника.

28. Розкрийте вимоги, етапи і зміст організації захисту особового складу від негативного інформаційно-психологічного впливу під час підготовки та виконання завдання за призначенням.

29. Сформулюйте визначення і розкрийте зміст понять: прогнозування, запобігання, нейтралізація негативного інформаційно-психологічного впливу противника.

30. Сформулюйте визначення, розкрийте мету, зміст і значущість виховання військовослужбовців.

31. Визначте поняття та розкрийте напрями і функції вихованої роботи з особовим складом Держспецзв'язку.

32. Перелічіть і коротко охарактеризуйте провідні напрями виховання військовослужбовців Держспецзв'язку.

33. Назвіть складові змістового наповнення національно-патріотичного виховання згідно із Стратегією національно-патріотичного виховання.

34. Визначте сутність, напрямки і функції виховної роботи у підрозділі.

35. Розкрийте методи, методики і форми виховної роботи.

36. Сформулюйте визначення, назвіть організаційно-правові засади, мету і зміст національно-патріотичне виховання військовослужбовців.

37. Перелічіть основні форми здійснення національно-патріотичного виховання у секторі безпеки і оборони та коротко розкрийте їх зміст.

38. Сформулюйте визначення, назвіть шляхи, методи, форми і завдання військово-патріотичної роботи.

39. Сформулюйте визначення, назвіть методи, форми і завдання культурологічної роботи.

40. Визначте загальні функції, принципи, цілі і напрями військово-патріотичної і культурологічної роботи.

41. Сформулюйте визначення та розкрийте сутність і зміст гендерної культури військовослужбовця.

42. Охарактеризуйте зміст поняття “гендерна рівність” та його значення у вихованні гендерної культури військовослужбовця.

43. Назвіть цілі і техніки впровадження гендерної культури.

44. У чому полягає роль керівника у забезпеченні рівних прав та можливостей жінок та чоловіків в умовах військової служби?

45. Охарактеризуйте управлінські практики забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків в умовах військової служби.

46. Розкрийте сутність, мету, зміст і нормативно-правові підстави соціально-правового забезпечення діяльності особового складу Держспецзв'язку.

47. Визначте, функції, методи і форми соціально-правового забезпечення особового складу підрозділів Держспецзв'язку.

48. Чим визначається і завдяки чому досягається ефективність заходів соціально-правового забезпечення особового складу підрозділів Держспецзв'язку?

49. Охарактеризуйте зміст соціального та правового захисту військовослужбовців та членів їхніх сімей.

50. Розкрийте сутність, зміст, напрямки і функції роботи командира із забезпечення військової дисципліни і внутрішньої служби в підрозділах Держспецзв'язку.

51. Охарактеризуйте основні елементи системи роботи начальницького складу Держспецзв'язку щодо підтримання дисципліни.

52. Розкрийте зміст міжнародних та національних правових засад забезпечення гендерної рівності в секторі безпеки і оборони України.

53. Визначте сутність і розкрийте основні складові морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування підрозділів за призначенням.

54. Назвіть завдання морально-психологічного забезпечення *підготовки* підрозділів Держспецзв'язку до застосування за призначенням.

55. Визначте завдання морально-психологічного забезпечення *застосування* підрозділів Держспецзв'язку за призначенням.

56. Сформулюйте сутність, мету і завдання *психологічного забезпечення* підготовки та застосування підрозділів Держспецзв'язку за призначенням.

57. Охарактеризуйте сутність, мету і особливості і форми проведення *психологічної підготовки* особового складу під час підготовки і застосування підрозділів Держспецзв'язку за призначенням.

58. Визначте сутність і розкрийте чинники і рівні *психологічної готовності* особового складу.

59. Сформулюйте визначення, мету і складові психологічного супроводження підрозділів Держспецзв'язку в складі сил оборони під час застосування за призначенням.

60. Охарактеризуйте принципи і завдання *психологічної допомоги та реабілітації* психотравмованих військовослужбовців під час застосування за призначенням.

61. Розкрийте поняття, причини і класифікацію професійних психогенних втрат.

62. Визначте сутність, мету і завдання морально-психологічного забезпечення професійної діяльності особового складу Держспецзв'язку *в екстремальних умовах*.

63. Розкрийте зміст і форми (напрямки) морально-психологічного забезпечення професійної діяльності *в екстремальних умовах*.

64. Сформулюйте сутність, мету, завдання і складові психологічного забезпечення підготовки та застосування підрозділів Держспецзв'язку *в екстремальних умовах*.

65. Визначте принципи і алгоритм психологічного забезпечення професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку *в екстремальних умовах*.

66. Охарактеризуйте розлади психіки, що виникають в наслідок екстремальних ситуацій (посттравматичні стресові розлади: психічна дезадаптація, афекти, невротичні реакції тощо).

67. Коротко охарактеризуйте методики психодіагностики посттравматичних стресових розладів.

68. Сформулюйте принципи надання психологічної допомоги при посттравматичному стресовому розладі.

69. Опишіть етапи надання психологічної допомоги при ПТСР.

70. Коротко охарактеризуйте форми екстреної психологічної допомоги.

Рекомендована тематика рефератів (ІСЗ)

1. Наукові основи психології.
2. Значущість психології у професійної діяльності керівника підрозділу.
3. Теорії формування й розвитку особистості.
4. Професійні здібності фахівця Держспецзв'язку та шляхи їх розвитку.
5. Професійна майстерність фахівця Держспецзв'язку та шляхи її формування.
6. Досвід військового виховання в історії людства.
7. Історія і традиції військового виховання в Україні.

8. Шляхи формування службово-професійної спрямованості майбутнього фахівця Держспецзв'язку.
9. Українська педагогічна думка про цілі і завдання виховання військових.
10. Гендерні аспекти організації МПЗ професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку.
11. Роль духовного фактору в світовій історії та війне.
12. Значущість морального духу військ в одержанні перемоги над противником: історія і сучасність.
13. Морально психологічний стан військовослужбовців та його роль у проведенні операції об'єднаних сил.
14. Сутність, мета і складові морально-психологічного забезпечення сил оборони.
15. Напрями, форми і завдання морально-психологічного забезпечення професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку.
16. Досвід і традиції військового і патріотичного виховання в історії людства і України.
17. Вплив факторів сучасного бою на морально-психологічний стан та поведінку особового складу.
18. Досвід організації морально-психологічного впливу та релігійної підтримки в арміях провідних країн світу.
19. Особливості морально-психологічної підготовки та релігійної підтримки у збройних силах Сполучених Штатів Америки.
20. Особливості організації морально-психологічного впливу у збройних силах Федеративної Республіки Німеччини.
21. Досвід морально-психологічного забезпечення бойових дій військ (сил) у ході сучасних локальних війн та збройних конфліктів.
22. Роль інформаційного чиннику у морально-психологічному забезпеченні професійної діяльності і військової служби.
23. Значущість морального духу військ в одержанні перемоги над противником: історія і сучасність.
24. Морально психологічний стан військовослужбовців та його роль у проведенні операції об'єднаних сил.
25. Сутність, мета і складові інформаційно-пропагандистського забезпечення сил оборони.
26. Напрями, форми і завдання інформаційно-пропагандистського забезпечення професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку.
27. Досвід і традиції інформаційно-пропагандистського забезпечення в історії людства і України.
28. Досвід організації інформаційно-психологічного впливу в арміях провідних країн світу.
29. Особливості морально-психологічної підготовки та релігійної підтримки у збройних силах Сполучених Штатів Америки.
30. Особливості організації інформаційного впливу у збройних силах Федеративної Республіки Німеччини.
31. Досвід інформаційного забезпечення бойових дій військ (сил) у ході сучасних локальних війн та збройних конфліктів.
32. Методики протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на військовослужбовців під час виконання службово-бойових завдань.
33. Методи профілактика наслідків негативного інформаційно-психологічного впливу на військовослужбовців.
34. Основні комунікативні канали інформаційно-психологічного впливу на особовий склад підрозділу та їх характеристика.
35. “Дебрифінг стресу критичних інцидентів”, як метод попередження постстресових розладів військовослужбовців.

36. Нейро-лінгвістичне програмування: сутність, зміст, особливості впливу на свідомість та методи протидії.
37. Історія і традиції національно-патріотичного і військового виховання в Україні
38. Теорія та практика військово-патріотичної роботи у структурах сектору безпеки і оборони України.
39. Культурологічна робота у військовому колективі, її зміст, методи, форми і завдання.
40. Система культурно-виховної роботи у структурах сектору безпеки і оборони: структура, зміст, сутність.
41. Гендерне виховання і гендерна культура військовослужбовців: сутність, цілі, зміст і значення.
42. Зміст і гарантії забезпечення прав і свобод особового складу Держспецзв'язку.
43. Забезпечення відповідальності особового складу Держспецзв'язку за порушення статутних правил взаємовідносин.
44. Форми і методи роботи командира підрозділу із соціального та правового захисту військовослужбовців та членів їхніх сімей.
45. Міжнародні та національні правові засади забезпечення гендерної рівності в секторі безпеки і оборони України.
46. Напрями, форми і завдання морально-психологічного забезпечення військової дисципліни і внутрішньої служби в підрозділах Держспецзв'язку.
47. Досвід і традиції забезпечення військової дисципліни в арміях світу.
48. Вплив факторів сучасного бою на морально-психологічний стан та поведінку особового складу.
49. Сутність, завдання і значимість морально-психологічного забезпечення застосування за призначенням підрозділів Держспецзв'язку в складі сектору безпеки і оборони України.
50. Методики, що використовуються під час добору до несення служби у складі добового наряду військовослужбовців У Держспецзв'язку.
51. Методики, поглибленого психологічного вивчення військовослужбовців.
52. Напрями, форми і завдання психологічного супроводження професійної діяльності в сучасних арміях світу.
53. Історичний досвід і традиції психологічного забезпечення військової служби в арміях світу.
54. Сутність, завдання і значимість морально-психологічного забезпечення професійної діяльності особового складу Держспецзв'язку в екстремальних умовах.
55. Психологічні війни та операції як складові морально-психологічного впливу в сучасному світі.
56. Особливості морально-психологічного забезпечення професійної діяльності в екстремальних умовах.
57. Напрями, форми і завдання психологічного супроводження професійної діяльності в надзвичайних умовах в сучасних арміях світу.
58. Історичний досвід і традиції психологічного забезпечення військової служби в арміях світу в надзвичайних умовах.
59. Вплив факторів надзвичайних ситуацій на психологічний стан та поведінку особового складу.
60. Сутність і роль морально-психологічної готовності особового складу в морально-психологічному забезпеченні професійної діяльності в екстремальних умовах.
61. Теоретичні концепції посттравматичного стресового розладу.
62. Напрями, завдання і форми морально-психологічного забезпечення професійної діяльності підрозділів Держспецзв'язку в надзвичайних ситуаціях.